

א. x - מחיר כיסא (שקלים), לפני ההנחה.

$4x$ - מחיר שולחן (שקלים) לפני ההנחה, כי מחיר זה גבוה פי 4 ממחיר כיסא.
 הסוחר קיבל הנחה של 10% על כל שולחן, והנחה של 5% על כל כיסא, ובהתאם:

$$\text{מחיר כיסא לאחר ההנחה} \quad \frac{100-10}{100} \cdot x = 0.9x$$

$$\text{מחיר שולחן לאחר ההנחה} \quad \frac{100-5}{100} \cdot 4x = 0.95 \cdot 4x = 3.8x$$

נכניס את הנתונים לטבלה מתאימה.

סך הכול של התשלומים שווה למחיר כפול כמות .

סך הכול ש	מחיר ליחידה ש	כמות	
$40 \cdot 0.9x = 36x$	$0.9x$	40	כיסאות
$10 \cdot 3.8x = 38x$	$3.8x$	10	שולחנות

לאחר ההנחה שילם הסוחר 14,800 שקלים, עבור הסחורה שקנה.

$$\text{והמשוואה המתאימה: } 36x + 38x = 14,800$$

נפתור את המשוואה:

$$36x + 38x = 14,800$$

$$74x = 14,800 \quad /: 74$$

$$x = 200$$

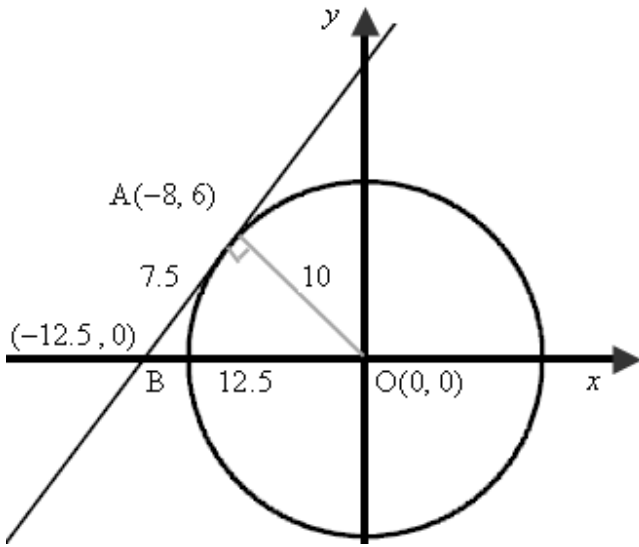
בהתאם, מחיר כיסא 200 שקלים ומחיר שולחן 800 שקלים = $4 \cdot 200$
 תשובה: המחיר המקורי של כיסא הוא 200 שקלים, והמחיר המקורי של שולחן הוא 800 שקלים.

ב. ללא ההנחה היה משלם הסוחר 16,000 שקלים = $40 \cdot 200 + 10 \cdot 800$

לאחר ההנחה שילם הסוחר 14,800 שקלים, עבור הסחורה שקנה.

$$\text{לכן ההנחה היא } 1,200 \text{ שקלים} = 16,000 - 14,800$$

תשובה: ההנחה שקיבל הסוחר היא 1,200 שקלים בסך הכול.

א. נתון המעגל $x^2 + y^2 = 100$.

שיעור ה- y של נקודה A הוא 6.

$$x^2 + 6^2 = 100$$

$$x^2 + 36 = 100$$

$$x^2 = 64$$

$$x = 8 \text{ or } x = -8$$

הנקודה A נמצאת ברביע השני ולכן $x_A = -8$

תשובה: $x_A = -8$.

ב. המשיק מאונך לרדיוס בנקודת ההשקה A(-8,6), כאשר מרכז המעגל בראשית הצירים O(0,0)

$$m_{OA} = \frac{6-0}{-8-0} = -\frac{6}{8} = -\frac{3}{4}$$

שיפוע המשיק AB הופכי לנגדי לשיפוע של הרדיוס OA, כי הם מאונכים זה לזה, לכן $m_{AB} = \frac{4}{3}$, $A(-8,6)$

$$y - 6 = \frac{4}{3}(x - (-8)) \rightarrow y - 6 = \frac{4}{3}(x + 8)$$

$$y - 6 = \frac{4}{3}x + 10\frac{2}{3} \rightarrow \boxed{y = \frac{4}{3}x + 16\frac{2}{3}}$$

תשובה: משוואת המשיק היא $y = \frac{4}{3}x + 16\frac{2}{3}$.

ג. נמצא את היקף המשולש AOB:

הצלע AO היא רדיוס המעגל, לכן $AO = 10$

B נמצאת על ציר ה- x , לכן B(, 0) ובהתאם:

$$0 = \frac{4}{3}x + 16\frac{2}{3} \rightarrow -\frac{4}{3}x = 16\frac{2}{3} \quad /: (-\frac{4}{3}) \rightarrow x_B = -12.5$$

$$BO = 0 - (-12.5) = 12.5$$

שיעורי הנקודה B(-12.5, 0) ולכן:

$$(AB)^2 = (-8 - (-12.5))^2 + (6 - 0)^2 \rightarrow AB = 7.5$$

היקף המשולש AOB: $10 + 12.5 + 7.5 = 30$

תשובה: היקף המשולש AOB הוא 30 י"א.

א. נתונה הפונקציה $f(x) = -x^3 + 12x + a$

שיעור ה- y של נקודת המקסימום של הפונקציה הוא 16.

נמצא את שיעור ה- x של נקודת המקסימום על-מנת להציב את שיעורי הנקודה ב- $f(x)$ ולגלות את a .

$$f'(x) = -3x^2 + 12$$

$$0 = -3x^2 + 12 \rightarrow 3x^2 = 12$$

$$x^2 = 4 \rightarrow x = \pm 2$$

נבנה טבלה לזיהוי סוג הקיצון

$$f'(-3) = -3 \cdot (-3)^2 + 12 < 0$$

$$f'(0) = -3 \cdot 0^2 + 12 > 0$$

$$f'(3) = -3 \cdot 3^2 + 12 < 0$$

-3	-2	0	2	3	x
-	0	+	0	-	y'
↘	Min	↗	Max	↘	מסקנה

ב- $x = 2$ עוברים מעלייה לירידה ולכן מקסימום.

מכאן ששיעורי נקודת המקסימום הם (2, 16)

נציב את שיעורי הנקודה בתבנית הפונקציה הנתונה:

$$16 = -2^3 + 12 \cdot 2 + a$$

$$16 = 16 + a$$

$$a = 0$$

תשובה: $a = 0$.

ב. נציב $a = 0$ ונקבל שהפונקציה הנתונה היא $f(x) = -x^3 + 12x$

על פי הטבלה, $x = -2$ היא נקודת מינימום ובהתאם: $f(-2) = -(-2)^3 + 12 \cdot (-2) = -16$

תשובה: (-2, -16) מינימום.

ג. נמצא תחומי עלייה וירידה על פי הטבלה

תשובה: עלייה: $-2 < x < 2$, ירידה: $x > 2$ או $x < -2$.

ד. בנקודת החיתוך עם ציר ה- x מתקיים $y = 0$

$$0 = -x^3 + 12x$$

$$0 = x(-x^2 + 12)$$

$$x = 0 \quad -x^2 + 12 = 0$$

$$\boxed{(0, 0)} \quad 12 = x^2$$

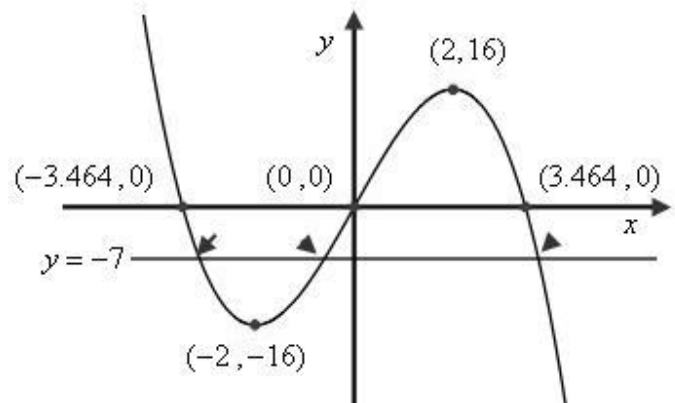
$$x = \pm\sqrt{12}$$

$$\boxed{(3.464, 0)}, \boxed{(-3.464, 0)}$$

ולמעשה, קבלנו גם את נקודת החיתוך עם ציר ה- y שהיא $(0, 0)$

תשובה: $(-3.464, 0)$, $(3.464, 0)$, $(0, 0)$

ה. נסרטט את הסקיצה, כולל הישר $y = -7$ עבור סעיף ו

ו. על פי הציור יש לישר $y = -7$ שלוש נקודות חיתוך עם גרף הפונקציה $f(x)$

תשובה: 3 נקודות חיתוך.

א. נראה כי הנגזרת של הפונקציה $f(x) = x\sqrt{x}$ היא $f'(x) = \frac{3}{2}\sqrt{x}$:

$\sqrt{x} = x^{\frac{1}{2}}$ ולכן ניתן לרשום את הפונקציה בצורה הבאה

$$f(x) = x\sqrt{x}$$

$$f(x) = x \cdot x^{\frac{1}{2}}$$

$$f(x) = x^{\frac{1}{2} + 1} \leftarrow a^x \cdot a^y = a^{x+y}$$

$$f(x) = x^{\frac{3}{2}}$$

$$f'(x) = \frac{3}{2}x^{\frac{1}{2}} \rightarrow f'(x) = \frac{3}{2}\sqrt{x} \quad \text{ובהתאם:}$$

הוכח

ניתן להוכיח גם על ידי נגזרת מכפלה

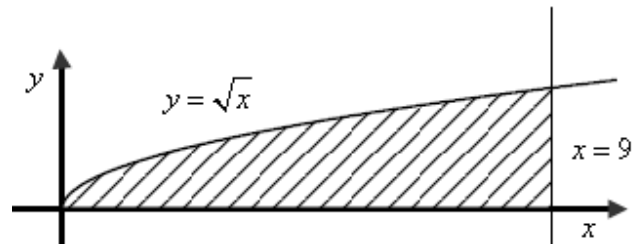
$$f'(x) = 1\sqrt{x} + x \cdot \frac{1}{2\sqrt{x}} = \sqrt{x} + \frac{1}{2}\sqrt{x} \leftarrow \frac{x}{\sqrt{x}} = \sqrt{x}$$

$$f'(x) = 1\frac{1}{2}\sqrt{x} = \frac{3}{2}\sqrt{x}$$

ב. נחשב את השטח המבוקש

בסעיף א הראינו כי $(x\sqrt{x})' = \frac{3}{2}\sqrt{x}$ ומכאן ש: $\int \sqrt{x} dx = \frac{x\sqrt{x}}{\frac{3}{2}} + c = \frac{2}{3}x\sqrt{x} + c$

כמו כן, נמצא את שיעור ה- x של הקצה השמאלי של השטח: $0 = \sqrt{x} \rightarrow x = 0$

S	
$f(x) = \sqrt{x}$	פונקציה עליונה
$y = 0$	פונקציה תחתונה
$x = 9$	גדול x
$x = 0$	קטן x

$$S = \int_0^9 (\sqrt{x} - 0) dx$$

$$S = \left[\frac{2}{3}x\sqrt{x} \right]_0^9$$

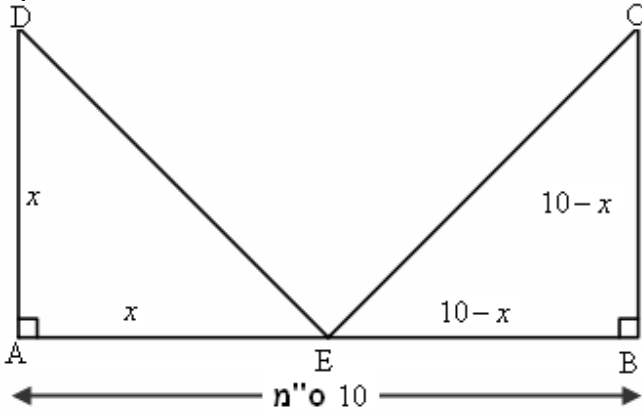
$$S = \left(\frac{2}{3} \cdot 9 \cdot \sqrt{9} \right) - \left(\frac{2}{3} \cdot 0 \cdot \sqrt{0} \right)$$

$$S = \left(\frac{2 \cdot 9 \cdot 3}{3} \right) - 0$$

$$S = 18$$

תשובה: גודל השטח המקווקו הוא 18 יח"ר.

א. נסמן ב- x את אורך הקטע AE ולכן $BE = 10 - x$

(1) נתון כי $AE = DA$, $EB = CB$.

ולכן: $BC = 10 - x$, $AD = x$

תשובה: $BC = 10 - x$, $AD = x$

(2) נשתמש במשפט פיתגורס בשני המשולשים:

$\triangle DEA$

$$(DE)^2 = (AE)^2 + (AD)^2$$

$$(DE)^2 = (x)^2 + (x)^2$$

$$\boxed{(DE)^2 = 2x^2}$$

$\triangle CEB$

$$(CE)^2 = (BE)^2 + (BC)^2$$

$$(CE)^2 = (10 - x)^2 + (10 - x)^2$$

$$(CE)^2 = (10 - x)(10 - x) + (10 - x)(10 - x)$$

$$(CE)^2 = 100 - 10x - 10x + x^2 + 100 - 10x - 10x + x^2$$

$$\boxed{(CE)^2 = 2x^2 - 40x + 200}$$

תשובה: $CE^2 = 2x^2 - 40x + 200$, $DE^2 = 2x^2$

ב. הפונקציה שיש להביא לאינ'אום היא הסכום $DE^2 + CE^2$:

$$f(x) = 2x^2 + 2x^2 - 40x + 200$$

$$\boxed{f(x) = 4x^2 - 40x + 200}$$

נמצא את נקודת הקיצון:

$$\boxed{f'(x) = 8x - 40}$$

$$0 = 8x - 40$$

$$-8x = -40 \quad /: (-8)$$

$$\boxed{x = 5}$$

נבנה טבלה לזיהוי סוג הקיצון

$$f'(4) = 8 \cdot 4 - 40 < 0, \quad f'(6) = 8 \cdot 6 - 40 > 0$$

4	5	6	x
-	0	+	$P'(x)$
↘	Min	↗	מסקנה

ב- $x = 5$ עוברת הפונקציה מירידה לעלייה ולכן מינימום.

תשובה: $x = 5$, עבורו הסכום של $DE^2 + CE^2$ יהיה מינימלי.

א. נתונה הפונקציה $g(x) = (x-a)^2$, $(a > 0)$.

בנקודת החיתוך עם ציר ה- y מתקיים $x=0$

$$g(0) = (0-a)^2 = (-a)^2 = a^2 \rightarrow (0, a^2)$$

בנקודת החיתוך עם ציר ה- x מתקיים $y=0$

$$0 = (x-a)^2 \rightarrow 0 = x-a \rightarrow (a, 0)$$

תשובה: $(a, 0)$, $(0, a^2)$

ב. נתון כי $\int_0^a g(x) dx = 2\frac{2}{3}$ - נחשב את האינטגרל המסוים ונשווה ל- $2\frac{2}{3}$

$$\int_0^a (x-a)^2 dx =$$

$$\int_0^a [(x-a)(x-a)] dx =$$

$$\int_0^a [(x^2 - ax - ax + a^2)] dx =$$

$$\int_0^a [(x^2 - 2ax + a^2)] dx =$$

$$\left[\frac{x^3}{3} - 2a \cdot \frac{x^2}{2} + a^2 x \right]_0^a =$$

$$\left(\frac{a^3}{3} - 2a \cdot \frac{a^2}{2} + a^2 \cdot a \right) - \left(\frac{0^3}{3} - 2a \cdot \frac{0^2}{2} + a^2 \cdot 0 \right) =$$

$$\frac{a^3}{3}$$

ובהתאם:

$$\frac{a^3}{3} = 2\frac{2}{3} \quad / \cdot 3$$

$$a^3 = 8$$

$$a = \sqrt[3]{8}$$

$$\boxed{a = 2}$$

תשובה: $a = 2$

אפשר ורצוי גם בדרך הבאה:

$$\int_0^a (x-a)^2 dx = \left[\frac{(x-a)^3}{3} \right]_0^a = \left(\frac{(a-a)^3}{3} \right) - \left(\frac{(0-a)^3}{3} \right) = \frac{a^3}{3}$$